

Tunturi-Lapin ja Tornionlaakson
KOKO-ohjelma
Tunturi-Lapin Kehitys ry

Kaivosten toimittajayritysten kartoitus Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio, Pello ja Ylitornio

Yhteenveto tuloksista
Seminaari 18.11.2011 Kittilä

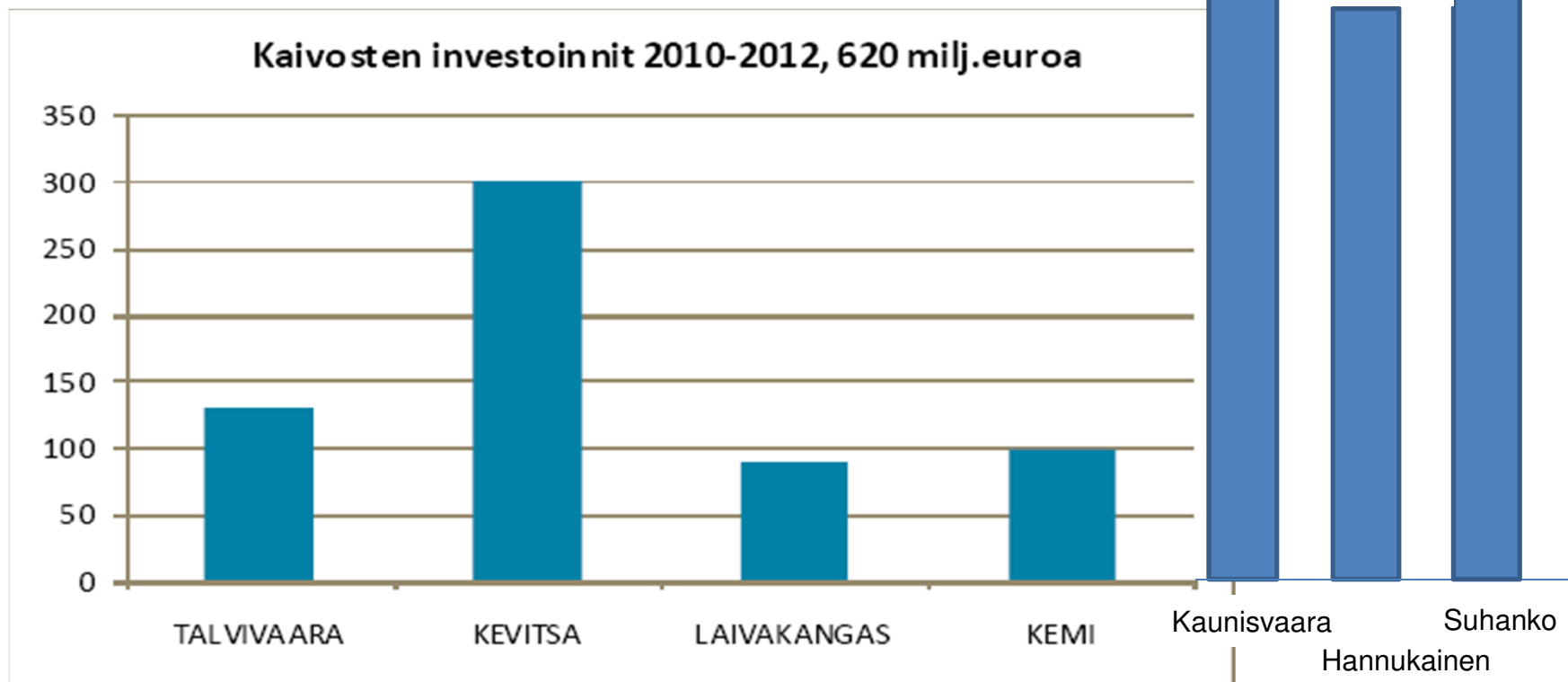

Kysyntäpotentiaali – kaivosten rakentaminen

Lappverk raportti 3/2011

Uusia kohteita mm. Northland Kaunisvaara n. 600 M€

Hannukainen n. 350 M€, Gold Fields Suhanko 1.300 M€

Kysyntäpotentiaali – kaivosten vuosittaiset käyttökulut

Käyttö- ja kunnossapitokulut muodostavat merkittävän toistuvan kysyntäpotentiaalin. (Lappverk raportti 3/2011)

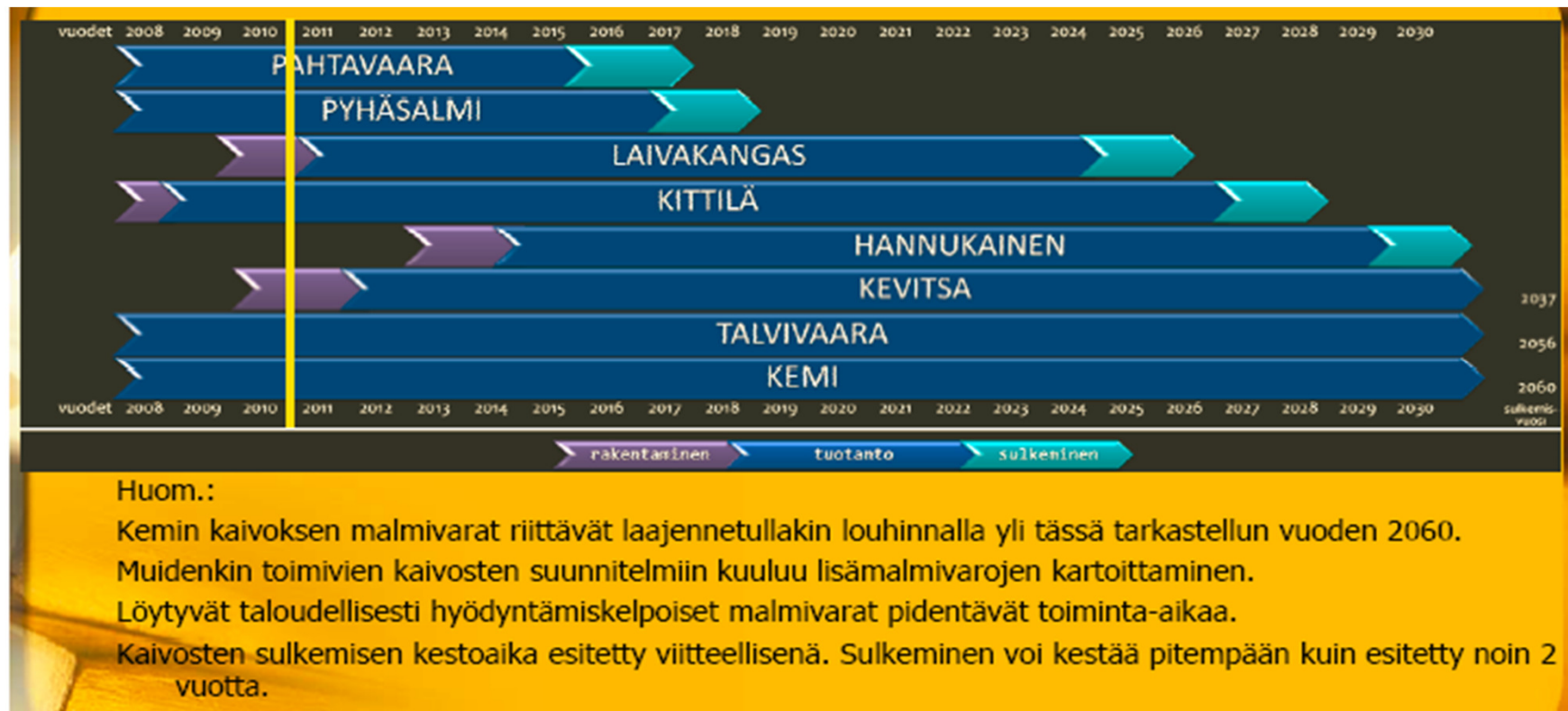
	Arvioidut käyttökulut milj. euroa vuodessa
KITILÄ	75
TALVIVAARA	180
KEVITSA	68
LAIVAKANGAS	33
PAMPALO	8
HANNUKAINEN	68
<i>(PAJALA, RUOTSI)</i>	<i>(195)</i>
(Yhteensä)	(627)
Kotimaa, yhteensä	432

Kysynnän näkymä - kaivokset ovat elinkaaren alussa

Näkyvissä on yli 20 v kysyntäpotentiaali, mikä on perusta yritysten kehittämistoimenpiteille ja investoineille

(Lappverk raportti 3/2011).

Rakentamisvaiheen toteutustapa

- Agnico-Eagle, paikalliset yritykset vahvasti mukana
- Northland Kaunisvaara, kaksi pääurakoitsijaa PEAB ja Metso

Kittilän kaivoksen rakentaminen

- Rakentamisvaiheessa toimituskokonaisuuksia yhteensä 76 kpl
- Toimintavaiheessa toimituskokonaisuuksia yhteensä 12 kpl
 - Laite 9 kpl
 - LVIS 12 kpl
 - Betonirakenteet 11 kpl
 - Rakennusten laitteet 5 kpl
 - Rakennukset 14 kpl
 - Teräsrakenteet 3 kpl
 - Vesitekniikka 9 kpl
 - Suunnittelu 8 kpl
 - Maarakennus 15 kpl

Esimerkkejä kaivoksen eri vaiheista

Alla on mainittu myös muutamia kaivosyhtiöitä esimerkkeinä

Malmin etsintä

Anglo American,
Sakatti
Mawson Rompas

Selvitys- ja suunnitteluvaihe

Northland R, Hannukainen
Yara Suomi Sokli
Gold Fields APP Suhanko, Ranua
Akkerman Expll. Mustavaara
Silver Resources, Taivaljärvi
Kelibert Oy, Kaustinen
Bidjovaggen Kautokeinao

Rakentamis- ja investointivaihe

Northland R, Kaunisvaara
First Quantum Keivitsa
Nordic Mines Laiva
LKAB Kiruna, uudet

Tuotantovaihe

Agnico-Eagle Kittilä
Outokumpu Elijärvi
Lapland Goldminers,
Sodankylä
Nordkalk Ruona-oja
Belvedere Hitura
Inmet Pyhäsalmi
Endomines Ilomantsi

LKAB Kiruna
Boliden Aitik, Gällivare
Sydavaranger, Kirkenäs

Selvitys- ja suunnitteluvaihe – kaivosten tarpeet

Kaivoksella on projektijohto ja mahdollisesti konsernin sisäiset asiantuntijapalvelut. Projektijohto voi olla myös ostopalvelu Ahma-Insinöörit Oy.

Päätös avaamisesta

Kairaus	Kaivossuunnittelu	Suunnittelu	Prosessin suunnittelu	Rakentamisen suunnittelupalv.	Palvelut ?
	- teknologia - prosessi - yleissuunnittelu - laskelmat - rahoitus - lupasiat - jne.	- maanrakennus - Infra - ?	- laitossuun. - kone- ja laitesuun. - ?	- arkkitehti - rakennesuun., - LVI, autom, sähkö jne., - ?	

Tarjonta – mitä on, mitä puuttuu, mitä yritysten pitää kehittää

Enontekiö - 5 yritystä	Kittilä - 7 yritystä	Kolari - 9 yritystä	Muonio - 9 yritystä	Pello - 8 yritystä	Ylitornio - 10 yritystä
---------------------------	-------------------------	------------------------	------------------------	-----------------------	----------------------------

Rakentamis- ja investointivaihe – kaivosten tarpeet

Kaivoksella on rakentamisvaiheen projekti-organisaatio. Täydentävät palvelut kaivos hankkii ostopalveluna. Projektijohto voi olla myös ostopalvelu.

Kairaus	Louhoksen avaus	Rakennukset, infra	Prosessi	Kuljetukset	Palvelut
	- maanpoisto	- maansiirto	- laitehankinnat	- alueelliset	- henkilöstön palvelut
	- putkistot, tiet	- rakentaminen	- komponentit	- erikoiskulj.	- puhtaanapito
	- sähköt	- betonivalut, elementit	- teräsrakenteet	- nostopalvelut	- turvallisuus
		- sähköasennukset	- laiteasennukset	- konevuokraus	- jätehuolto
		- ympäristö	- sähköistys	- henk. kuljetukset	
			- automaatio		
			- putkistot		

Tarjonta – mitä on, mitä puuttuu, mitä yritysten pitää kehittää

Enontekiö - 5 yritystä	Kittilä - 7 yritystä	Kolari - 9 yritystä	Muonio - 9 yritystä	Pello - 8 yritystä	Ylitornio - 10 yritystä
---------------------------	-------------------------	------------------------	------------------------	-----------------------	----------------------------

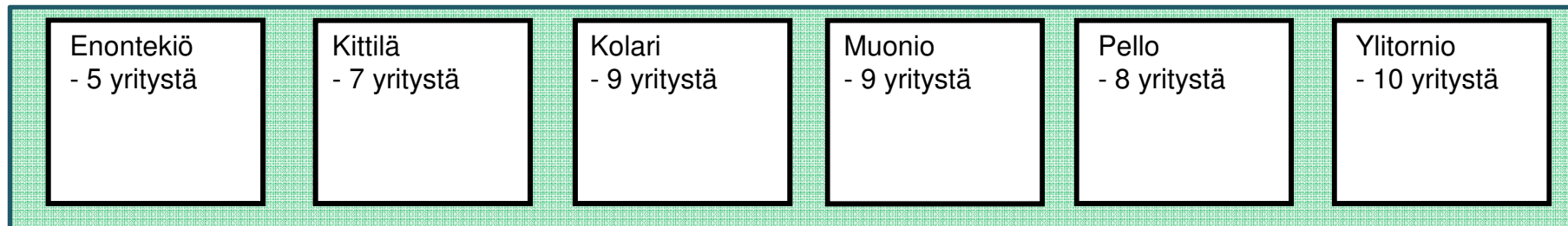
Tuotantovaihe – kaivosten tarpeet

Peruskysymys – mitä kaivosyhtiö tekee itse ja mitä ulkoistetaan?

Tarpeet

Tarjonta – mitä on, mitä puuttuu, mitä yritysten pitää kehittää

Haastatellut yritykset 47 kpl toimialoittain

☐ rakentaminen	8 kpl
☐ metalli / kunnossapito / teräsrak.	5 kpl
☐ metalli, tuotevalmistus	2 kpl
☐ maanrakennus	5 kpl
☐ tekninen kauppa	5 kpl
☐ kauppa	2 kpl
☐ kuljetuspalvelut	4 kpl
☐ sähköurakointi, -suunnittelu	5 kpl
☐ terveyspalvelut	3 kpl
☐ henkilöliikenne	2 kpl
☐ urakointi, poraus	2 kpl
☐ siivous- ja puht. pito	2 kpl
☐ matkailu, ohjelmapalvelut	1 kpl
☐ henkilöstövuokraus	1 kpl

Liikevaihto

yhteensä n. 145 milj. € (89 M€ yksi yritys) - n. 1.200.000 / yritys

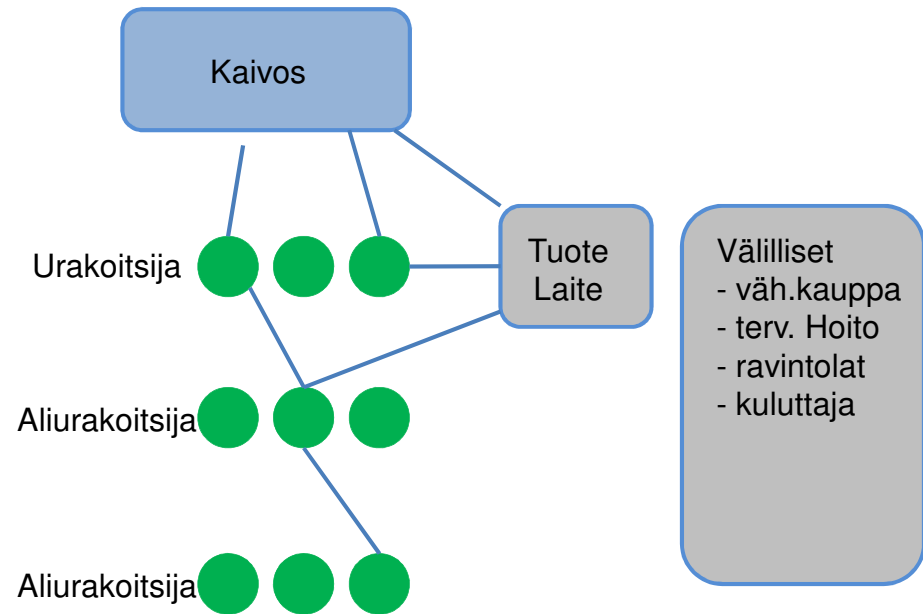
Henkilöstö

yhteensä n. 580 henkeä (240 yksi yritys) – n. 7 henkeä / yritys

Millaisessa roolissa yritys toimii tällä hetkellä kaivosteollisuudessa?

☐ urakoitsijana	12 kpl
☐ aliurakoitsijana	11 kpl
☐ tuotevalmistajana, palvelun tuottajana	11 kpl
☒ kaivokset eivät ole asiakkaana	21 kpl

Yritysten markkina-alueet

☐ lähikunnat	15 kpl
☐ Lappi	9 kpl
☐ Pohjois-Suomi	9 kpl
☐ rajakauppa	9 kpl
☐ Suomi	7 kpl
☐ Pohjois-Ruotsi ja P-Norja	8 kpl
☐ Pohjoismaat	2 kpl
☐ Eurooppa	1 kpl
☐ Globaali	0 kpl

Tavoite on laajentaa yritystoimintaa kaivosteollisuuteen

toiminnan laajentaminen kaivosteollisuuteen on tavoite

35 kpl

Vastauksia esimerkkinä:

- tärkein kohderyhmä 7 kpl
- tärkeä tavoite 12 kpl
- kaivosteollisuus on mielenkiintoinen potentiaali, pohja kasvulle 7 kpl
- Northland Hannukainen 4 kpl
- kaivostoiminta tuo uusia palveluja yritykselle 2 kpl
- aseman vahvistaminen kaivosteollisuudessa 1 kpl
- tasainen peruskuorma matkailun rinnalle 1 kpl

Ei ole tavoite

7 kpl

- kohderyhmä on urakoitsijat
- kohderyhmä on laitetoimittajat
- kuluttajat ja välillinen vaikutus kasvuun
- sukupolven vaihdos
- nykyinen koko on hyvä, kasvu tuo hallintoa ja byrokratiaa

Mikä seuraavista vaihtoehdoista kuvaa parhaiten yrityksenne suunnitelmia ja tavoitteita kaivosalan kasvunäkymät huomioiden

☐ Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	5 kpl
☐ Pyrimme kasvamaan kassavirran (pääosin) mukaan	35 kpl
☐ Pyrimme pitämään asemamme	5 kpl
☐ Ei ole kasvutavoitteita	2 kpl

Kaivosteollisuuden merkitys kasvunäkymälle

☐ perusta kasvulle	13 kpl
☐ erinomainen kasvumahdollisuus	5 kpl
☐ merkittävin kasvualue	5 kpl
☐ välillinen vaikutus, asunnot, kuluttajamyynti	5 kpl
☐ kaivosteollisuuden osuus liikevaihdosta 40 %	1 kpl
☐ suora osuus liikev. 1-2 vuotta 10-15 %, jatkossa 25 %	
☐ ei pysty sanomaan, tarvitaan tietoja	4 kpl

Onko yrityksellänne tarvetta työllistää uusia työntekijöitä kaivosalan kasvunäkymät huomioiden?

Kyllä 35 kpl

Mikäli on tarvetta työllistää uusia työntekijöitä, kuinka monta (esim. 5-15) ja miten aiotte sen tehdä?

Palkkaamalla työvoimaa suoraan yrityksen palvelukseen

omaan palvelukseen 35 kpl ja yhteensä n. 110-120 henkeä

Vaihtoehtoina ovat:

- vuokratyövoima on vaihtoehto projekteihin
- kuten myös alihankinnat

Suomessa on kaivosalalla useita isoja kansainvälisiä toimijoita, jotka käyttävät työkielenään mm. englantia ja edellyttävät mm. laatu- ja ympäristöstandardeja. Mitä kehittämistarpeita nämä vaatimukset aiheuttavat yritykselle ja henkilöstölle

Kielitaito / englantia / ruotsi – käytännön läheinen kaivoskielen koulutus

☐ kaivosenglanti yrittäjille	25 kpl
☐ kaivosruotsi	20 kpl

Laatujärjestelmä ja standardi

☐ on käytössä	11 kpl
☐ on tarpeen / harkinnassa	8 kpl
☐ ei ole tullut esille asiakkaiden taholta	19 kpl

Ympäristöjärjestelmä

☐ on käytössä	8 kpl
☐ on tarpeen / harkinnassa	3 kpl
☐ ei toistaiseksi ole tarvetta	30 kpl

Tarvitseeko yrityksenne koulutusta tai muuta tukea osallistuakseen kaivostoiminnan verkostoihin / toimimiseen kaivosyhtiöiden kanssa?

Esimerkkejä

- Tarpeiden ja tarjonnan kohtaaminen
- kontaktit kaivosyhtiöön, päättäjät, tapaamistilaisuudet 28 kpl
- Kaivosten tarpeiden ja vaatimusten selvittäminen
- sähköalan toimijoiden verkosto – kokemusta verkostossa toimimisesta
- Turva-asiat, perusluvat
- Sähköluvat maanalainen toiminta

Ei 8 kpl

Yritysten yhteishankkeita, ideoita ja ehdotuksia....

- oikeiden kontaktihenkilöiden selvittäminen ja tapaaminen, kaivosyhtiöt, urakoitsijat
- tarvitsija – tarjoaja tilaisuudet esim. kuntakohtaisena tilaisuutena
 - kaivos esittelee tarpeet
 - yrityksillä 5-10 min esitys omista palveluista
- työyhteenliittymä eli yritysten markkinointi ryhmänä
 - verkostona toiminen esim. kunnossapitoyritysten yhteenliittymä, rakentamisen ja sähköyritysten yhteenliittymä
- yrityksen esittelymateriaali n. 15 kpl, tarjouspyyntö mainostoimistoille
 - perusgrafiikka, logo, nimi, värit
 - käyntikortti
 - perusesite, esim. A4 kaksipuoleinen, referenssilista
 - jatkossa myös kotisivu
- kaivosruotsi ja kaivosenglanti yrittäjille, yritysten tarpeisiin suunniteltu
-

Esimerkkejä yrityskohtaisista kehitys- ja investointihankkeista

Liiketoiminta

- liiketoiminnan kehitys, liiketoimintasuunnitelma PK-LTS 7 kpl
- toiminnan ohjaus, E-Askel 3 kpl
- avainhenkilön palkkaus 3 kpl
- yrityksen jatko, sukupolven vaihdos 3 kpl

Myynti, markkinointi

- yritysgrafiikka ja esittelymateriaali 17 kpl
- tuotteen ja palvelun esittelymateriaali 3 kpl
- yhteismarkkinointi, sähkö, rakentaminen, metalli 6 kpl
- oikeat kontaktit kaivosyhtiöihin, tärkein kohta

Vienti

- Ruotsin viennin käynnistäminen 2 kpl
- palvelukonsepti Ruotsin puolelle 1 kpl
- toimipiste Ruotsiin, esitysmateriaali Ruotsin markkinoille 1 kpl
- avainhenkilön palkkaus ja Ruotsin vienti 1 kpl
- Norjan vienti 1 kpl

Esimerkkejä yrityskohtaisista kehitys- ja investointihankkeista

Tuotanto

- tuotannon kehityshanke, tuotannon investoinnit 6 kpl

Tuotekehitys

- T&K hankkeita 10 kpl
- Tuotteistaminen 3 kpl

Muut

- laatujärjestelmän kehitys
- kaivosenglanti, kaivosruotsi
- investointi toimitiloihin

Yhteenveto

- Markkina on olemassa ja se sijaitsee kotikentällä
- Yrityksillä on kasvuhaluja
- Yrityksillä on tahtotila kehittää toimintaa, tuotteita, palveluja ja vastata kaivosten tarpeisiin
- Kehitysaihioiden ja –hankkeiden työstäminen ja valmiuksien kehittäminen
- Yrityksen aseman vahvistaminen kaivostoiminnassa
- Aseman pitäminen
- Aseman saavuttaminen